

PÄÄKIRJOITUS - Matkailu on työtä

Matkailututkimus 12 : 1, 7-8 (2016)

©Suomen matkailututkimuksen seura

Tämäkertainen Matkailututkimus ei ole teemanumero, mutta voisi hyvin olla. Silloin sen teemana olisi ”Matkailu työnä”. Matkailijoille matkailu voi joskus tuntua kovalta työltä, kun lyhyessä ajassa pitää ehtiä nähdä ja kokea mahdollisimman paljon. Itse jatkoin muutama viikko sitten konferenssimatkaa viikonlopun perhelomalla Legolandissa. Tutkijanroolia oli yhtäkkiä vaikea karistaa harteiltaan, mutta onnistuin kuitenkin ainakin ajoittain nauttimaan yhteisestä ajasta perheen kanssa. Jouduin kuitenkin muistuttamaan itselleni – ja vähän muillekin – että ihan kaikkea ei ole pakko nähdä yhdellä kerralla.

Matkailun parissa työskenteleville matkailu on aina työtä, vaikei se ihan aina raskaalta työltä tuntuisikaan. Sattumanvaraisesti tähän numeroon on valikoitunut kolme tutkimusartikkelia, jotka käsittelevät nimenomaan matkailua työntekijöiden näkökulmasta. Ensimmäisessä artikkelissa Juho Pesonen, Ida Holmberg ja Raija Kompula käsittelevät Ilosaarirockin vapaaehtoistyöntekijöiden motivaatioita ja sitoutuneisuutta. Toisessa artikkelissa taas José-Carlos García-Rosell, Heli Ilola, Veera Paakkonen ja Veera Veijola tarkastelevat emotionaalista työtä joulumatkailun kontekstissa. Kolmas artikkeli jatkaa osin samoissa teemoissa; Hanna-Mari Ikonen keskittyy sopivan tilan ja sopivan mielen tilan tuottamiseen maaseutumatkailuyrityksissä, jotka palvelevat erityisesti koira-harrastajia.

Matkailuelinkeinon parissa työskentelevien työntekijöiden, vapaaehtoistyönte-

kijöiden, työharjoittelijoiden ja yrittäjien merkityksen korostaminen on aina paikallaan ja kiitoksia ei varmastikaan riittävän usein satele. Monille urheilu- ja kulttuuri-tapahtumille vapaaehtoistyöntekijät ovat elinehto ja vapaaehtoistyöntekijöiden motiivien parempi ymmärtäminen takaa tapahtumien jatkuvuuden tulevaisuudessakin. Työntekijöiden merkitys kulutuskoemusten muodostumisessa on keskeinen, etenkin matkailualalla, jossa ihmisten välinen vuorovaikutus korostuu. Vapaaehtoistyössä tapahtumat ovat suhteellisen lyhytkestoisia, kun taas työntekijöillä ja yrittäjillä työrupeamat ovat pidempikes- toisia. Matkailutyön emotionaalisten erityispiirteiden ja haasteiden ymmärtäminen on tärkeää työntekijöiden ja yrittäjien jaksamisen näkökulmasta. Tutkimusten mukaan tarvitaan muun muassa koulutusta ja ohjeistusta sekä selkeätä rajanvetoa työelämän ja yksityiselämän välille. Fyysisen tilan osalta tämä rajanveto lienee helpompaa kuin mielentilan osalta.

Tutkimusartikkelien lisäksi tässä numerossa julkaistaan Laura Hokkasen, Jarkko Saarisen ja Kaarina Tervo-Kankareen katsaus, joka tarkastelee tutkimuksissa ennakoituja tai havaittuja ilmastonmuutoksen vaikutuksia matkailun kysyntään sekä matkailijoiden sopeutumista muutokseen. Lisäksi esitellään kaksi Matkailuaiheista väitöstutkimusta. Oma väitöstutkimukseni käsitteli matkanjärjestäjän ja matka-oppaiden roolia valmismatkokemusten luomisessa ja johtamisessa. Väitöskirja valmistui syksyllä 2014, mut-

ta ei ole sopinut aikaisempiin Matkailututkimuksen teema-numeroihin. Emily Höckertin tuore väitöskirja taas käsittelee vieraanvaraisuuden etiikkaa ja vastuullisia kohtaamisia matkailun kehittämistyön kontekstissa. Tässä yhteydessä haluaisin muistuttaa muitakin väitöstutkimuksensa viime aikoina tehneitä jakamaan ajatuksiaan Matkailututkimus-lehdessä. Kirjoitukset voivat perustua väitöksen lektioon, kuten molemmat tämänkertaiset esittelyt, tai olla tieteellisempiä yhteenvetoja väitöstutkimuksesta. Tämän lehden lopettaa Kaarina Tervo-Kankareen arvio Routledgen julkaisemasta kestävästä matkailun käsikirjasta.

Matkailututkimuksen ilme näyttää tästä lehdestä lähtien hieman toisenlaiselta, sillä taitto tehdään nyt Juvenes Printissä.

Helteisissä tunnelmissa toivotaan kaikille rentouttavaa kesälomaa. Toivottavasti helteet jatkuvat myös syksyllä, sillä syyskuun lopulla olette kaikki lämpimästi tervetulleita Turkuun viettämään pohjoismaisen matkailusymposiumin (Nordic Symposium on Tourism and Hospitality) 25-vuotisjuhlia.

1.6.2016 Turussa

Juulia Räikkönen,
Päätoimittaja